

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

- I. Qua ratione Roma ad Romanam Ecclesiam pervenerit, disputantur. Leo Isauricus Gregorium II. ob novum censum quem à Romanis exigi non sinebat, interficiendum curat. Quis ille census. Edictum deinde ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

C A P V T X I.

Synopsis.

I. Quaratione Roma ad Romanam Ecclesiam pervenit, disputatur. Leo I saecularis Gregorius II. ob novum censem quem à Romanis exigunt non sinebat, intercedendum curat. Quis ille census. Edictum deinde de imaginibus deiiciendis Romanam missum. Omnes Itali conspirant pro salute Pontificis. & Duxi sibi eligunt.

II. In Romani Ducis electione, que fuerint partes Pontificis. Illi licet quod libui. Sed jure ordinario hoc populo competebat. Magna tunc Pontificis reverentia per Occidentem. Ejus sedes Rome constituta, ut pacem Regibus procuret. S. Petrus ut terrenus Deus. Gregorius Italos compescuit à rebellione.

III. Concilia Graecorum historicorum cum Latina. Quaratione intelligendum videatur quod aiunt Greci, Gregorium ab Imperio abduxisse provincias Italia. Cum Exarcho redit in gratiam, & ejus auctoritatem Rome quoque restauravit. Leonem non excommunicavit, sed Gregorius III. generalibus verbis.

IV. Leo Imp. Ecclesia Romana patrimonia invaserit. Eorum reditus, è Theophane. Qui perperam explicans ab Alemanno. Ejusdem error in donatione Ludovici Pij explicanda.

V. Pontifices post latifundia invasa, & heresim Leonis, ejus imperium coluerunt, & Republica curam ampliæ sunt; ut pater è Gregorio III. & Zacharia. Exarchus pulso, Aistulfus Rex Roma minatur. Legatus Constantini Copronymi in urbem advenit. Stephanus III. illi se adjungit ad repetendam Ravennam à Longobardis. Auxilium petit ab Imperatore Orientis, sub ejus imperio Roma hucusque stetit. Cum nulla fides praesidij è Gracia, Stephanus arma Pippini implorat.

VI. Immatatio in Romana urbis administratione, post victoriam Pippini, & donationem Exarchatus. Vnde cum provinciis, Pippinus contulit Ecclesia Romane Patriciatum dignitatem & auctoritatem. Patriciatum quoque Romanorum delatus Pippini, electione, Romadubus Patricii in solidum subditam, Romano Pontifici, & Regibus Francorum. Probatur Patriciatum collatum fuisse à Pippino, ex Hadriano, unde quoque Patriciatum auctoritas ostenditur. Communio Patriciatum Romani probatur ex epistolis Pauli Pape.

VII. Plenam administrationem rerum civilium in urbe Roma post hec Pontifices exercunt; ut patet è gestis Hadriani I. Ceterum nondum reverentiam Imperio CP. debitam depofuerant, quod ostenditur ex epistolis Hadriani. Inde petitur ratio cur Patriciatus solium collatus fuerit Stephano à Pippino, & vice versa, cur etiam in donationibus mentio Romana urbis facta non sit. Administratio Rom. Pontificum probatur quoque è Ludovici Pij donatione.

VIII. Patriciatus Romanorum concessus regibus nostris, aequo jure cum Patriciatu Exarchorum; è facto Hadriani, è litteris Caroli ad Leonem III. & ex Egihardo. Populus Rom. sacramentum fidei prestat Caroli Patricio.

IX. Angilbertus Romam à Carolo missus, ut de utriusque Patriciatu confirmingando cum Leone tracta-

ret. Patriciatum vertunt in dominatum urbis. Quod significatur Lateranensisbus picturis, ex conjectura auctoris. Tunc dictus Leo III. à Romanis Dominus Noster; & Carolus quoque. Cujus esse dicitur civitas Romana, à Paulo Diacono.

X. Ex hoc dominio gradus factus ad Imperatoris titulum. Eum Carolo Pontifex contulit, jure supremi dominij, quo potiebatur in Romanam civitatem. Non illum instituit, sed instaurauit. Qui faciens erat in domino, de sua dignitate aliquid detrivit. Carolum adoravit. Tunc omnino discessum à Grecorum imperio. Explicatus Theophanes.

XI. Post imperium delatum Carolo, consortium dominij remansit. Carolus reos capite damnat Rome, qui rei erant laesa maiestatis erga Leonom. Consortium quoque probatur è constitutione Lotharii, qui legem condit Romanis ex auctoritate Papa & sua. Sententia illius legis. Carolus Calvus consortium amavit, & omnibus regis iuribus cessit. Roma deinceps sub solidi Pontificis dominio, è Constantino Porphyrogeneta.

XII. Quibus gradibus Reges Francorum supremum Romane civitatis dominium in Romanos Pontifices contulerint, breviter recensetur. & explicatur donatio Ludovici. Postquam soli Pontifices sine communione Domini sunt efficii, nomen suum in annorum computationibus adhibuerunt. Omnem auctoritatem secularem à Regibus Francorum trahunt.

- I. IN enumeranda rerum donatarum serie, Romam ejusque Ducatum consulto omisi; quia vix constat quo pacto Summorum Pontificum dominio adscripta fuerit. Attamen si attentius rerum gestarum ordo expendatur, ad illius arcani cognitionem perveniri poterit. Nicolaus Alemannus id unum sibi expedire visus est, à Carolo non fuisse collatum. Quo autem jure à Gracis ad Romanam Ecclesiam confluxerit, omnino dissimulat. Vir doctissimus existimat Carolo accepto ferendam Romani Ducatus donationem. Sed non minor restat difficultas discutienda, de jure Caroli, qui nec bello à Gracis Romanam civitatem, ut ceteras quafdam provincias, repetivit, nec in eam jure Longobardici regni aliquid sibi vindicare potuit. Quare paulò alius historiæ series repentina est, maximè cum illustriores aliquot eventus, nondum satis planè discussi, occurrant. Leo I saecularis Constantinopolitanus Imperator, infensus Gregorio II. non ob novas opiniones, sed quod novum censem agi in Romana provincia non patetur, cum per Marinum Spatharium Ducentum Romanum, deinde vero per Paulum Patricium & Exarchum interfici curavit. Sed impius conatus auxiliis Longobardorum & Spoletanorum elutus est. Census ille, cuius exactionem Gregorius impedivit, erat capitatio ei similes quam Siciliae & Calabriae indixit; de qua haec sunt Theophanis verba: φόρος κεφαλικούς τῷ τρίτῳ μέρει Σι-

καλαζειας τοι λαοι επέγνωε. Tribum imposuit in capita tertiae partis populorum Sicilia atque Calabria. Misso deinde editio, quo imagines dejici præcipiebat, Romano Pontifici gratiam suam Leo pollicetur, si nefarior definitioni subscriberet, alioqui suo gradu quantocuyus pellendum minatur. Gregorius statim se adversus hostilem Principi animum parat, monetque Pentapolos & Venetiarum exercitus ut ab ea impietate sibi caveant. Subita rerum convercio; omnium mentes ad Pontificem tuendum inclinatae, ab Exarchi obsequio desculpent, & delectu suo quique sibi Duces praeficiunt, ut testatur Anastasius. Tunc ergo Dux Romanorum provincia, quemadmodum & cetera, suo arbitratu, id est, procerum delectu, habuit; qui eodem jure uteatur in administranda republica, quo Dux ab Imperatore missi.

II. Si quæratur quænam fuerint partes Romani Pontificis in Duci creatione, non obscurè responderi potest ex Anastasio, procerum suffragiis electum, quemadmodum in ceteris civitatibus. Attamen ea erat Summi Pontificis auctoritas, ut illi in eo negotio licuerit quod libuerit. Ceterum si de ordinario jure agatur, ea omnia à Senatu populoque Romano peracta sunt. Nullum enim imperium in Italia vel in Romana provincia exercebat Romanus Pontifex. Verum tanta ejus erat apud omnes reverentia, ut difficiliores Principum controversias componeret, & bellorum pacisque momenta temperaret. Hoc observat Gregorius II. in epistola ad Leonem; docetque Pohtificis solium Romæ eo consilio constitutum, ut pacem Orientis & Occidentis conciliaret, sive medium, véluti parietem quandam intergerinum, Principum collisionibus interponat. Addit universum Occidentem oculos ad se conversos habere, & ab omnibus Occidentis regnis beatum Petrum terreni cuiusdam Dei loco haberi. Quid ergo tantæ auctoritatis viro non licuit in nova Romani Duci constitutio ne? præcipue cum ad ejus tuitionem, & religionis securitatem, hæc consilia caperentur. Sed aliud est maiestate nominis & dignitate sedis aliquid à volentibus impre trare, aliud jure suo agere. quod nondum Gregorio competebat. Voluerunt Itali in apertam defensionem erumpere, & novum Principem creare. Sed Pontifex intercessit, & hortau Luitprandi Regis in amicitiam rediit cum Eutychio Exarcho, eique suam auctoritatem, teste Anastasio, restituit in Romana civitate.

III. Ex iis quæ retuli componi potest

discrimen quod intercedit inter Latinos Historicos & Græcos. Theophanes enim, eumque secuti Zonaras & Cedrenus, docent Gregorium II. Romam atque Italiam ceteraque Occidentis provincias ab obedientia imperioque Leonis abduxisse. Nostri verò constanter afferunt eum in officio populos continuuisse, & in fide Imperio debita. Itaque dicendum est, ex haeresi à Gregorio damnata occasionem quidem sumpsiisse Italos pellendorum Ducum ab Imperatore constitutorum, & vœtigalium retinendorum. Sed ille tantum abfuit à rebellione fovenda, ut Exarchum in integrum restituerit. Vel planè dicendum est, Græcoscriptores ea omnia velut in unum fascem conjectisse quæ diversis temporibus acciderunt, remque totam ad Gregorium II. rerulisse, cuius origo tantum inde peti debet. Revera enim Gregorius II. Leonem binis literis monuit, sed non excommunicavit; quamvis ita ferat communis opinio, quam nos quoque secuti sumus libro primo cap. 1. §. iv. Gregorius verò III. monitum per literas suas Principem, inter ceteros, non autem nominatim, excommunicavit

Theophanes in Chronico: *σεριγγης Παριπλος*, p. 120; *λαοι*, q. m. 10. τοις επιπλοις της περιπλος της θερμης η θερμης επιπλοης Διορθης, q. m. δε την αυτην βασιλειαν.

Hadriani in ep. ad Carol. M. Nicolai in ep. ad Michaëlem.

Theophanes: *τοις επιπλοις της περιπλος της θερμης η θερμης επιπλοης Διορθης, q. m. δε την αυτην βασιλειαν*.

Nicolaus Aleman. in Difl. de Lat. ter. Par. 15.

Donatio Ludovicis Neocam & cōfessionis, & p[ro]missionis sive cetera donatiōnēs q[uod]q[ue] annua[rit] in Palatino Regis Longobardorum inferri selevant, sive de Tuffia Longobardorum, sive de Dacatu Spoleto.